

Številka: U-I-2/21-11
U-I-3/21-12
Datum: 22. 1. 2021

ODKLONILNO LOČENO MNENJE SODNIKA DR. RAJKA KNEZA K SKLEPU ŠT. U-I-2/21 IN U-I-3/21 Z DNE 21. 1. 2021

Zadržanja izvrševanja obravnavanega odloka¹ do naše končne odločitve nisem mogel podpreti. Razlogi za to nimajo nič opraviti s samo vsebino Odloka, torej ne s prejšnjim in ne z zdajšnjim poimenovanjem ceste. Prav tako z ničemer, kar se je glede poimenovanja polemiziralo v medijih glede prejšnje odločitve Ustavnega sodišča, s katero smo zadržali izvrševanje predpisa o prvem poskusu spremembe poimenovanje ceste v Radencih.² Imena ulice se ne dotikam, kajti to ni tema odločitve o začasnem zadržanju izvrševanja Odloka, kot tudi ni bila v sklepu št. U-I-228/20.

Moji zadržki so povezani s pravnimi in posledično dejanskimi učinki, ki jih to začasno zadržanje povzroči.

Postopek sprejetja Odloka, s katerim je občina Radenci spremenila poimenovanje ceste le v nekaj dneh,³ ga hitro uveljavila in z zamenjavo cestnih oznak tudi udejanjila, se pomembno razlikuje od postopka sprejetja odloka, katerega izvrševanje smo zadržali s sklepom št. U-I-228/20. Pri obravnavanem Odloku gre namreč za že uveljavljeni predpis, table z imenom ulice so že zamenjane, najverjetneje so nekateri prebivalci tudi že zamenjali osebne dokumente, postopki pri Geodetski upravi potekajo oziroma se iztekajo, pravne osebe verjetno spreminjajo naslove na svojih uradnih dokumentih itd.⁴ Z

¹ Odlok o spremembah in dopolnitvah Odloka o imenovanju ulic, trgov in naselij v zdraviliškem kraju Radenci (Uradno glasilo slovenskih občin, št. 71/20 – v nadaljevanju Odlok).

² Sklep št. U-I-228/20 z dne 4. 12. 2020 (Uradni list št. 107/20). Tudi v tej zadevi se Ustavno sodišče ni ukvarjalo s samim poimenovanjem ulice.

³ Odlok je bil sprejet 29. 12. 2020, dva dni kasneje javno objavljen, 1. 1. 2021 je začel veljati in isti dan so bile zamenjane cestne oznake ulice v naravi. Tako izhaja iz podatkov spisa.

⁴ Kot navaja sklep v 6. točki obrazložitve, iz 3. člena Odloka izhaja, da sta Geodetska uprava Republike Slovenije (Območna geodetska uprava Gornja Radgona) in Upravna enota Gornja

zadržanjem izvrševanja, ki seveda učinkuje le *ex nunc* (po objavi sklepa v Uradnem listu Republike Slovenije – za naprej), imamo torej situacijo, ko se je Odlok nekaj časa izvajal, z učinkovanjem naše odločitve pa se ne sme več izvajati in je torej poimenovanje ulice "ustavljeno". Hkrati pa se prejšnje poimenovanje ulice ne more uporabljati, saj je Odlok z uveljavitvijo razveljavil prejšnjo ureditev poimenovanja ulice.⁵

Gre torej za dva časovno ločena pravna režima, v katera je poseglo Ustavno sodišče tako, da je trenutno ustvarilo svojevrstno pravno praznino. Prebivalci z naslovi prebivališč te ceste in pravne osebe s svojimi sedeži poslovanja so namreč obstali nekje "vmes" – med starim poimenovanjem, ki še ni v celoti spremenjeno, in novim poimenovanjem, ki prav tako še ni povsem udejanjeno, hkrati pa (začasno) več ne more biti. Ker nismo hkrati določili načina izvršitve, ki bo to "vmesno" stanje razrešilo, to vpliva na pravno varnost. Ne vedeti, na katerem naslovu dejansko nekdo prebiva, s katerim naslovom lahko posluje v pravnem prometu, s katerim naslovom nastopa v pravnih razmerjih, kateri naslov naj se uporablja za poštno storitve, kaj pomenijo neusklajeni podatki v zemljiški knjigi, katastru, kakšna je pravna varnost, če se ti ne ujemajo, kako pojasniti v različnih uradnih postopkih, zakaj se osebne identifikacije razlikujejo od uradnih evidenc (ki tudi niso enotne) itd., vse to ustvarja pravno negotovost, pravni nered, zaradi katerega trpi pravna varnost. Načelo pravne varnosti pa je eno od načel pravne države (2. člen Ustave).

Ali je to stanje izvorno povzročila občina, ki je v le nekaj dneh sprejela in uveljavila Odlok, pri tem pa naj bi šlo za kršitve postopkov njegovega sprejetja,⁶ (o čemer se bo vsebinsko šele odločalo), pri odločanju o začasnem zadržanju izvrševanja Odloka ni predmet odločanja. Predmet tega odločanja je tehtanje možnosti nastanja škodljivih posledic ob hipotetičnih predpostavkah možnega izida te ustavnosodne presoje. Zato tu ne gre za občino in njen položaj. Gre za prebivalce, ki prebivajo na posameznih naslovih te ceste in zanje ne bi smeli povzročiti omenjenega pravnega nerada, prav tako pa tudi ne za pravne osebe, ki poslujejo⁷ na naslovih te ceste.

Radgona dolžni izvesti vse spremembe na podlagi Odloka v registru prostorskih enot, evidenci hišnih števil, fizični označitvi stavb in registru prebivalca v tridesetih dneh po uveljavitvi Odloka. Ta čas se izteka. Teh okoliščin ob odločanju v zadevi št. U-I-228/20 ni bilo.

⁵ Primerjaj odločitve, kjer je Ustavno sodišče bodisi ob zadržanju izvrševanja predpisa in v odločbi bodisi samo v odločbi oblikovalo načine izvršitve svojih odločitev, s katerimi je preprečilo nastanek pravne praznine tako, da je zapovedalo za prehodni čas uporabo prej veljavnih predpisov. Npr. dopolnilni sklep št. U-I-112/98 z dne 7. 5. 1998 (izrek in 2. točka obrazložitve), odločba št. U-I-112/98 z dne 17. 6. 1998, 10. točka obrazložitve, odločba št. U-I-57/06 z dne 29. 3. 2007, 7. točka obrazložitve, odločba št. U-I-57/06 z dne 29. 3. 2007, 74. točka obrazložitve, sklep št. U-I-103/11 z dne 4. 7. 2011, 9. točka obrazložitve, odločba št. U-I-313/13 z dne 21. 3. 2014, 3. točka izreka in 90. točka obrazložitve.

⁶ Glej 2. točko obrazložitve tokratnega sklepa.

⁷ Hiter pregled javno dostopnih evidenc potrdi, da so na naslovih te ulice tudi pravne osebe.

Ustavno sodišče, seveda, z izpeljavo kontradiktornega postopka in časa, potrebnega za proces odločanja, ne more tako hitro reagirati, da bi učinke hitro sprejetega in uveljavljenega Odloka ustavilo, še preden bi nastali. Ne smem ugibati, ali je bil to nemara celo namen hitrega sprejemanja in udejanjanja Odloka, kajti to je lahko samo stvar končne presoje. Tedaj ima Ustavno sodišče na razpolago tudi dovolj tehnik ustavnosodnega odločanja in pooblastil pri odločanju, še posebno, ko gre za podzakonski predpis, če bi se izkazali očitki pobudnikov za utemeljene. Imelo bi jih celo, če bi Ustavno sodišče tokrat dalo prednost pravni varnosti prebivalcev in poslovnih subjektov na tej ulici in zaradi možnosti nastanka teh težko popravljivih škodljivih posledic celo zavrnilo predlog za zadržanje izvrševanja Odloka do svoje končne odločitve. Tudi v takem primeru bi namreč imelo v primeru ugotovljenih protiustavnosti/nezakonitosti pri sprejemanju Odloka možnost s svojo odločitvijo vzpostaviti zakonit in ustavnoskladen postopek sprejemanja odloka o spremembi poimenovanja ceste, vključujoč najširšo participacijo javnosti, torej tudi referendum.

Zato sem menil, da bi morali primarno zavrniti predlog za zadržanje izvrševanja Odloka, če že to ne, pa ob sprejetju zadržanja izvrševanja Odloka določiti način izvršitve tega zadržanja, da se prepreči zgoraj opisani pravni nered, ki povzroča za prebivalce in poslovne subjekte stanje pravne nevarnosti. Zato se nisem mogel pridružiti večinski odločitvi.

dr. Rajko Knez
Sodnik